

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Broszura informacyjna

Program „Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszarów zdegradowanych Gminy Dragacz do roku 2020 +” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 „Przygotowanie programów rewitalizacji” „Przygotowanie programów rewitalizacji” umowa nr UM-RR.052.1.146.2016 z dnia 28.09.2016 r.

Gmina Dragacz

**Referat Rozwoju Gospodarczego i Pozyskiwania Funduszy Europejskich Urzędu Gminy
w Dragaczu**

Rewitalizacja

Ludzie · Przestrzeń · Zmiana

Czym jest rewitalizacja?

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, realizowane przez wszystkich zainteresowanych rewitalizacją na podstawie programu rewitalizacji. Podjęte w ten sposób prace mają za zadanie doprowadzić do ożywienia społeczno-gospodarczego problemowego obszaru, przyczyniając się do korzystnej zmiany strukturalnej miasta, gminy.

Jakie są najważniejsze elementy opracowywania planu rewitalizacji?

Strategiczne podejście, zgodnie z którym wizja rewitalizacji obszaru to element spójnej wizji rozwoju miasta, miasteczka, wsi. Zasada ta dotyczy wyznaczania kierunków i osiągalnych celów oraz sposobów ich realizacji, które powinny być zawarte w programie rewitalizacji, stanowiącym drogowskaz dla wszystkich uczestników procesu. Planowanie oparte powinno być na:

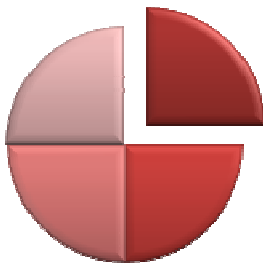
Diagnozie – diagnoza pokazuje problemy konkretnych ulic i kwartałów, eksponuje istniejące potencjały i wartości, umożliwia zaplanowanie skutecznych działań na obszarze o szczególnym natężeniu negatywnych zjawisk, a jednocześnie o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy. Prawidłowa diagnoza jest gwarantem właściwego dobrania instrumentów i sposobu działania.

Włączeniu społecznym – społeczność lokalna i jej potrzeby muszą stanowić oś działań rewitalizacyjnych. Partycypacja społeczna oznacza aktywność i uczestnictwo, ale także świadomość obowiązków poszczególnych jej członków wobec całej społeczności, umiejętność i zdolność do zaangażowania w lokalne działanie. Kluczowe jest zapewnienie udziału mieszkańców obszaru rewitalizacji na każdym etapie opracowania programu i realizacji konkretnych projektów. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że zmiany, które przeprowadzają sami mieszkańcy są najbardziej trwałe i przynoszą najlepsze efekty.

Kompleksowość – realizacja programu rewitalizacji sprawia, że działania w poszczególnych sferach dopełniają się, przynosząc mierzalny efekt w postaci aktywizacji i rozwoju obszaru dotkniętego wcześniej kryzysem. Zgodnie z tą zasadą potrzebne jest odejście od pojedynczych interwencji na rzecz powiązań pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi realizowanymi na obszarze rewitalizacji i znajdujących się poza nim, ale także oddziałujących na ten obszar.

Partnerstwo i wielopodmiotowe zarządzanie – w realizacji działań muszą uczestniczyć na każdym etapie wszyscy zainteresowani (mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne). Dzięki partnerstwu muszą dzielić się zadaniami i obowiązkami, wspierając się w osiągnięciu zakładanego celu.

PROGRAM REWITALIZACJI

- 1. DIAGNOZA
- 2. WŁĄCZENIE SPOŁECZNE
- 3. KOMPLEKSOWOŚĆ
- 4. PARTNERSTWO I WIELOPODMIOTOWE ZARZĄDZANIE

Największe problemy sołectw Fletnowo oraz Grupa (osiedle cywilne)

Przygotowując wniosek na dofinansowanie stworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszarów zdegradowanych Gminy

Dragacz do roku 2020 + zastosowano wizję lokalną, analizowano dane pochodzące z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu, Urzędu Stanu Cywilnego w Dragaczu, dokumentu „Strategia Rozwoju Gminy Dragacz na lata 2014-2020”, dokumentu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”.

Zebrane informacje pozwoliły wyodrębnić następujące problemy:

- bezrobocie (w tym bardzo duży udział kobiet do 25 roku życia),
- ubóstwo,
- bezradność,
- alkoholizm,
- bezdomność,
- niski stopień integracji społecznej,
- niska zdolność adaptacyjna do zmian społecznych i gospodarczych.

Przykład terenów, na których przeprowadzono proces rewitalizacji.

Mimo urokliwego położenia nad Brdą, Bydgoszcz przez ponad pół wieku była odwrócona tyłem do rzeki, a tereny Starego Miasta podlegały szybkiej degradacji. W ciągu kilku lat dzięki zintegrowanemu planowaniu, inwestycjom oraz współpracy Urzędu Miasta z lokalnymi organizacjami i przedsiębiorcami poprawiono wizerunek Starówki oraz ożywiono życie społeczno-kulturalne na tym obszarze.

W Dzierżoniowie, jak w wielu miasteczkach Dolnego Śląska i Opolszczyzny, po wojnie nastąpiła prawie całkowita wymiana mieszkańców. Przez kilka lat po 1945 roku była to enklawa ludności żydowskiej, która – podobnie jak wcześniej niemieccy mieszkańcy – z powodów społeczno-politycznych zmuszona była opuścić Dzierżoniów. Napływowa ludność miała niskie poczucie więzi z miejscem. Poczucie tymczasowości było jedną z przyczyn, dla których historyczne obiekty przez wiele lat nie były remontowane. Mimo trudnych uwarunkowań, dzięki konsekwentnej polityce rewitalizacyjnej władz miasta udało się zaktywizować mieszkańców, zbudować u nich więź z miastem, spowodować, że działania inwestycyjne podjęte przez urząd miasta znalazły kontynuację w remontach prywatnych kamienic.

W jaki sposób wykorzystywany będzie Gminny Program Rewitalizacji?

Stworzony program będzie dokumentem strategicznym, priorytetowym dla określenia przyszłych działań inwestycyjnych czy też projektów społecznych. Jego efekty obejmą wszystkich mieszkańców obszarów objętych rewitalizacją. Dzięki opracowanemu dokumentowi możliwe będzie aplikowanie o środki finansowe pochodzące z Unii Europejskiej, budżetowych środków krajowych (tj. Ministerstwo Kultury i Nauki), a w przypadku ich braku będzie stanowił wytyczne do kolejności podejmowanych inwestycji we Fletnowie i Grupie (osiedle cywilne).

Mieszkańcy, oraz pozostali beneficjenci (np. stowarzyszenia, instytucje, firmy) na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji będą mogli pozyskiwać środki na przedsięwzięcia takie jak:

- tworzenie nowych firm,
- rozwój istniejącej firmy,
- szkolenia zawodowe.

Jakie są wstępnie ustalone kierunki działań rewitalizacyjnych?

Wstępnie wyznaczone cele rewitalizacji to:

- przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej,
- przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji gospodarczej,
- zwiększenie udziału w życiu społecznym o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej.

Postaramy się osiągnąć poprzez rozszerzenie pracy socjalnej, współpracę różnych instytucji i organizacje pożytku publicznego, instytucji kultury, oświaty, służby zdrowia. Przewidywane są działania polegające na umocnieniu postaw aktywnych w sferze społecznej, tworzeniu systemu wsparcia psychologicznego, poradnictwie prawnym, pedagogicznym, terapii, wyspecjalizowanej pracy socjalnej połączonej z działaniami przedsiębiorczymi. Spróbujemy wydobyć potencjał z dzieci i młodzieży.

Jakie działania będą przeprowadzane w celu stworzenia programu?

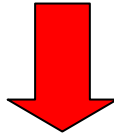
Przygotowanie programu będzie polegało na:

- ankietowaniu (ponowna diagnoza),
- ponownym określeniu, na podstawie zebranych materiałów potrzeb procesu rewitalizacji i jego obszaru,
- określeniu wizji obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (oczekiwane rezultaty),
- określeniu celów rewitalizacji, kierunków działań,
- stworzeniu listy planowanych, podstawowych projektów rewitalizacji wraz z ich opisami,
- wyznaczeniu mechanizmów komplementarności między poszczególnymi projektami rewitalizacji i pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy,
- ustaleniu źródeł finansowania przedsięwzięć,
- ustaleniu mechanizmów włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w procesie rewitalizacji,
- uszczegółowieniu systemu realizacji procesu rewitalizacji,
- wyznaczeniu systemu monitoringu i oceny skuteczności działań i systemu wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.

DIAGNOZA PROBLEMÓW

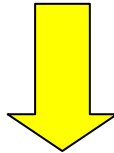
OCZEKIWANIA, REALNA WIZJA

KIERUNKI DZIAŁAŃ, SZCZEGÓŁOWE ZADANIA

USTALENIE ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

WDROŻENIE PROGRAMU

MONITORING

O czym pamiętać?

Weź udział w spotkaniach konsultacyjnych, wypełnij ankietę- Twój głos ma znaczenie!

Informujemy, że w dniu **17 grudnia 2016** roku odbędą się **2 spotkania informacyjno-konsultacyjne** poświęcone programowi „Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszarów zdegradowanych Gminy Dragacz do roku 2020 +”. Pierwsze z nich odbędzie się **w świetlicy wiejskiej we Fletnowie o godz. 11:00, drugie w świetlicy wiejskiej w Grupie (osiedle cywilne) o godz. 13:00**. Zapraszamy.

Informujemy również, że kolejne spotkania informacyjno-konsultacyjne odbędą się **27 grudnia 2016 roku**. Pierwsze z nich odbędzie się **w świetlicy wiejskiej w Grupie (osiedle cywilne) o godz. 15:00, drugie w świetlicy wiejskiej we Fletnowie o godz. 17:00**. Zapraszamy.

Podajemy również informację, że **20 grudnia 2016 roku** odbędą się warsztaty merytoryczne dla przedstawicieli grup, inwestorów i pracowników jednostek samorządu terytorialnego. Zainteresowanych udziałem w spotkaniu prosimy o kontakt na nr tel. (52) 33 249 69 **wew. 141**.

Program „Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszarów zdegradowanych Gminy Dragacz do roku 2020 +” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
KULJAWSKO-POMORSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Przydatne adresy:

<http://www.dragacz.pl/>

<https://www.mr.gov.pl/strony/zadania/polityka-rozwoju-kraju/rewitalizacja/>

<http://www.lgdswiecie.pl/new/index.php/105-realizacja-lsr/183-kryteria-aktywizacja-mieszkanow>